

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDÜS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A villamos vasut.*)

Debreczen, augusztus 10.

Debreczen végre-valahára villamos vasutat kap. Jövő tavaszra tervezik az új vasut üzembe helyezését és bizonyára teljesen kész is lesz erre az időre.

Mindenki közülünk örömmel ülne már ma is a villamos kocsiba, hogy büszkén végig száguldjon városunk legszebb és legszeleesebb utcáján, a Piac-utcán, mert a mostani ósdi közlekedési eszközünk ujjal és modernnel való felcserélése újra csak egy hatalmas dokumentuma lesz Debreczen város örvendétes haladásának.

Amde más szempontok is vannak, melyek miatt óhajtanók, ha már egészen tustünk volna a villamos vasut létesítésének előmunkálatain. És ez nem kevésbé fontos és aktuális kérdés.

B. lapjuk megemlítette már, hogy a Piac-utcai közlekedést mennyire akadályozzák az utca mindkét során felhalmozott földtömegek és hogy ezeken a botrányos állapotokon sürgősen segíteni kell, mert elvégre is a villamos vasutat építő társaság sem a Piac-utcai kereskedőktől, sem általában a nagyközönségtől joggal nem kívánhatja, hogy azok olyan súlyos áldozatokat hozzanak a lé-

*A debreczeni kereskedővilág egyik kiválóságától kaptuk ezt a cikket.

A vén szeladon.

Írta: Fred Boutet.

Az agg és hírneves Andréas szobrásznak a nagy szerencsése, mellyel unos-untalan kérkedett, roppant ámulatba ejtette a barátait, bámulóit és tanítványait.

Az akadémia tagja volt s kitüntetésekkel, díszérmekekkel halmozta el. Sok pénzt keresett s fiatalosan tartotta magát ősz hajával, élénk szemével, borotvált arcával, atléta természetével.

Hosszu pályafutásán ép annyi sikere volt a szerelemben, mint a művészetben, ellenálhatatlan Don Juan volt, legalább azzal dicsekedett, akinek semmi sem áll ellen és kérkedő valomással szerinte, melyekkel a barátait traktálta, mai sikerei éppen nem állanak a régiéknél mögött.

De mert hetvenhárom évet vallott be, az emberek kételkedtek egy kissé, anélkül azonban, hogy mutatták volna, mert ebben nem értett tréfát.

Egy este bankettől tért haza Sidierre festő barátjával. Jó hangulatban volt. Sok pezsgőt ivott és evett mindent. Vidáman lépegetett lapos romantikus sapkával a fején, testhez álló felöltőben, vastag szivarral a szájában.

Mellette tipegett Sidierre, a kollégája az akadémiából, ki pigmeonnak látszott az

tesítendő modern vasutért, mint aminő áldozatnak lehet nevezni a szabad forgalom megakadályozása folytán keletkezett kellemetlenségeket.

Ha áldozatról van szó, talán inkább az építő társaságtól lehetne ezt több joggal elvárni. És amikor ezt mondjuk, egyenesen az építő társaság takarékosági szisztémájára gondolunk, amely tudvalevően abban csucsosodik ki, hogy a mindenütt előnyösen bevált és különösen közbiztonsági szempontból nagyon is ajánlható főnix-sinek helyett olyat rakat le, amely olcsóbb és ezzel arányban rosszabb és a közönségre több veszedelmet hoz.

Nem tudjuk ugyan, hogy a vasutépítő társaság hogy és mint gondolkodik a tanács ama kérése fölött, hogy lehetőleg mindenütt főnix-sineket használjon. De nem tetelezzük fel a legrosszabbat és remélni merjük, hogy az építő társaság nem fogja figyelmen kívül hagyni a tanács átiratát, amely ugyan csak *kérelem*, helyesebben: *óhajítás* és nem olyan egyenes határozat vagy utasítás, melynek a társaság hivatalból is köteles volna eleget tenni. De úgy reméljük, hogy a közönség jogos igénye és a közbiztonság világos követelménye minden hivatalos utasításnál és rendelkezésnél szentebb az építő társaság előtt. Eddig ugyan nem láttuk ezt be-

bizonyítva, azonban előlegezzük ezen bizalmunkat.

Nagyon helyén való lesz, ha a városi tanács már most jó előre élénk figyelemmel kíséri a vasutépítő társaság működését egyébként is és ha olyan irányban látná az építést, mely a közbiztonság és a nagyközönség egyéb igényei szempontjából kifogásolható, azonnal, még preventive intézkedik azok megváltoztatása felől.

Egyik legszebb és egyben legnehezebb feladat az lesz az új vasut megindítása alkalmából, hogy okos és körülkintő előzetes intézkedésekkel a várható balesetek száma minél kisebbre redukáltassék.

Arról senki sem ábrándozik, hogy a balesetek számát teljesen megszüntesse bárki is, mert ez lehetetlen. Minden újabb modern közlekedési eszköz vért és emberáldozatot kíván. Így van ez minden nagy városban és ez ellen nem is lehet tenni semmit.

De igenis lehet csökkenteni egy kis körültekintéssel és egy csöppnyi lelkiismeretességgel.

Mi ezt kívánjuk a vasutépítő társaságtól és azt hisszük, ez nem is áldozat, csak egyszerűen kötelesség.

Ezen kötelesség gyakorlására szigorúan felügyelni pedig elsősorban a városi tanács hivatott.

— Birni kell mindazt, sóhajtott Sidierre, kit gyomorgóros molesztált.

— Mindig birja az ember, csak akar-nia kell. Lásuk, kis Sidierrem, őszintén . . . az asszonyok?

— És te? — kérdezte a festő.

— Én? De kicsikém, hiszen mindenki tudja; ez az én gyöngém kezdettől óta . . . és most még inkább, mint valaha.

— Ugyan menj! Tréfa az egész. Sokkal régebben ismerjük egymást, semhogy egymásnak nagyokat mondjunk. A szerelem jó a fiataloknak, nekünk öregeknek azonban tilos. Nekünk marad a munka, a hírnév, a nyugalom és . . . az emlékek.

— A magad nevében beszélj, öregem!

— Ugyan! A mi korunkban az már nem megy többé. Le kell szerelni. Ha lefeksünk, aludni akarunk. Miért tegyük nevetségessé magunkat diákos kérdésekkel, hogy ugrassuk a pajtásainkat. Azoknak nagyon korán, nekünk már nagyon későn van.

— Nagyon későn, nagyon későn! — fortyant fel Andréas haragtól vörösen. Kis Sidierrem, ha nem te volnál, negyven éves barátom . . .

— Ha nem én volnék, nem is hallanád meg az igazat, szakította félbe a festő hidegen.

— Az igazat! de te engemet magadnak tartasz: én zöldebb vagyok, mint harminc éves koromban voltam, erősebb, izmo-

Kiválóságukért országosan elismert **szőlőmalmainkat, Borsajtóinkat és Kútszivattyú gyártmányainkat** megfogyott készletek miatt már csak e hónapban árusítjuk engedelményel.

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

Raktárhely Péterfia-utca 73. szám.

A marostordai botrányok

Ujabb hajsza a főispán ellen.

A főjegyzőt és két főszolgabíró felfüggesztették.

A marostordai koalíciós botrányoknak piszkos hullámai nem tudnak elülni. Dési Zoltánék most újabb lovagias és becsület-ügyi játékokkal akarnak kellemetlenkedni Erődy Sándor főispánnak, aki mellett a vármegyei autonóm párt erősen állást foglalt. A belügyminiszter is erélyes kézzel nyult bele a botrány fészekbe és ma is több tisztviselőt, akik a botrányok előidézésében részesek voltak, állásától felfüggesztett. Ezek közt van Balla Aladár dr. főjegyző is.

Az újabb lovagias ügyek.

A múlt héten levelet intéztek Matskássy Istvánhoz, a vármegyei autonóm pártnak elnökehez s ebben megírták, hogy a becsületbírósg nem intézte el az Erődy-ügyet úgy, hogy őt az tisztázottan vehessék. Minthogy azonban Erődy sem elégtételt keresre, sem kárára nem alkalmas, ha az őt támogató párt sértve érzi magát, őt a párt bármely tagjának szívesen adnak elégtételt. Matskássy ezt a levelet Erődyhez juttatta, aki e levél miatt provokáltatta Dést és Bethlent. A dolog vége az lett, hogy becsületbírósgot hívtak össze annak eldöntésére, vajjon Erődy alkalmas-e elégtételeadásra.

Az elnökválasztásnál Tisza István grófot hozták javaslatba, akinek személyében valamennyien megegyeztek. Késő este, távirat ment Postyence Tisza Istvánhoz, a melyben felsajnálják neki a becsületbírósg elnökségét. Ha elvállalja, az ő kezében lesz a döntés.

A lovagias ügyekkel és becsületbírósgokkal való ez a komédia ezzel azonban nem ért véget. Matskássy ugyanis a Déstől és Bethlentől kapott levelekre megírta, hogy a levelet áttette Erődyhez: egyebként ajánlatukat köszöni, de nem veheti figyelembe, mert az autonóm párt Erődyt korrekt embernek tartja. Ha valakit megsértenek,

azzal, hogy egy harmadiknak ajánlanak fel elégtételt, még a sértettel nem intézték el az ügyet. Erre a levélre Désyék keiten provokálták Matskássyt, a ki szintén megnevezte segédeit.

A felfüggesztések.

Tudvalevő, hogy Köllő Ignác, a felfüggesztett alispán még felfüggesztése előtt a holnapi napra hívta össze a közgyűlést. Mint Marosvásárhelyről jelentik, a holnapi rendkívüli megyei közgyűlésen nagy botrányok várhatók. Törvény szerint az alispánnak a főjegyző a helyettese.

Ma éjjel azonban titkos irású távirat érkezett a belügyminisztériumból, amely Balla Aladár dr. főjegyzőt hivatali engedéltség miatt felfüggeszti. Az engedéltség az volt, hogy a mulikori emlékeztetés közgyűlésen Balla a szavazategyező ívet kitépte Erődy főispán kezéből.

Az alispánon és főjegyzőn kívül még két főszolgabíró is felfüggesztették. Az egyiket azért, mert pofozta a feleket. Mind a kettő pedig fényes nappal részeg állapotban golyóspuskával lövöldözött a kávéházban ülőkre.

A holnapi közgyűlés.

Marosvásárhelyről táviratozzák: Désy Zoltán és társai a holnapi közgyűlésre erősen készülődnek és azt minden aron megakarják tartani. Ez azonban aligha fog sikerülni s a közgyűlés minden valószínűség szerint elmarad, mert nincsen, aki elnököljen a közgyűlésen. Tudvalevő ugyanis, hogy a közgyűlést Köllő Ignác alispán törvénytelenül hívta össze, mert ehhez joga nem volt, miután akkor a belügyminiszter Köllőt már felfüggesztette. Erődy főispán tehát a törvénytelenül összehívott közgyűlésen nem elnököl. Köllő alispán felfüggesztése miatt nem elnökölhet, az ő helyettesét pedig Balla Aladár dr. főjegyzőt ma fűggesztette föl a belügyminiszter. Így tehát elnök hiányában a közgyűlést nem is lehet megtartani és Désyék nagy készülődése kárba veszett.

sabb és meg van a tapasztalatom. Lásd, most is meg van a tapasztalatom. Lásd, most is van egy huszonket éves szeretőm, bájos egy teremtes. Nos biztosítalak róla, hogy szeret és nem szeret mást, csak engemet.

— Ő mondja neked? szerethetnek e vaikit, aki hetvenhárom esztendő? Nem, lásd, te nagy művész vagy, kitűnő sziv, bámulatos ember, de amellet hülye! Kompromitálod a dicősségedet a históriáddal. Még megjárná, ha igazak volnának, de hát hamissak, jól tudja mindenki és ez neveltségessé tesz. Neked ep úgy nincs szeretőd, mint nekem. Vannak talán barátod, kik jólelkűségből vagy érdekből legeznek a hiúságodat.

— Sidiere! — Tört ki Andréas dühösen, tüstént jöss velem Gabriellához!

— Mit!

— Igen! Gabriellához! Majd meglátod és meggyőződhetesz róla, szeretőm-e vagy nem!

— Hogyan? — kérdezte a festő.

— Hogyan? Hogyan? könnyű azt látni: ha a nő, aki szeret, a kedvese közelében van, nem bírja titkolni a szerelmét; kitör az akaratlanul is minden legkisebb mozdulatából. Nos, jer!

— Szó sincs róla! — mondta Sidiere, bár gyötörte a kíváncsiság, — nagyon is késő van.

— Hasztalan, nem szabadulsz. Kétked-

tél, még fogsz győződni! És azután hirdetheted az igazságot, megszégyenitheted a rágalmozakat... Jer, Gabriella el lesz ragadtatva, bizonyára nem vár a lakoma miatt... meglátod a megépetését...

— Nos hát menjük! A festő az Andréas utolsó szavaira elmosolyogta magát. Beszél el, hogy ismerkedtél meg vele.

— Az utcán; párisi és regényes kaland. Egy néptelen boulevard, este, egy szép nő két csavargó által köveve. A nő megijed, menekül, a csavargók utána. Közbelépek: „Pusztuljatok, fickók!” Hátra fordulnak, szidnak, rám vetik magukat. Nálam volt a törős botom s tíz másodperc alatt véresen menekültek. És a kiosike az én karomon tért haza, reszketve, hozzám simulva, hálásan és bámulva nézve rám nagy szemével. Már három hónapja ennek és ma is úgy szeretjük egymást, mint az első pillanatban.

— Milyen szép is a fiatalág! — dünnyögte Sidiere a fogai közt. — Ott leszünk mindjárt? — tette hozzá.

— Igen, most már csak két lépés. Az első utca jobbra és az első ház. És a félmeletlen van, barátom, nem fáradsz el a becses lábikráid.

— Mit akarsz, én nem vagyok olyan, mint te; nem vagyok husz éves. A hatvanharmadikat taposom.

Debreczen királynapja

A városi tanács a közönséghez.

A városi tanács most bocsátotta ki a felhívást Debreczen város közönségéhez, hogy ablakaikat világítsák ki és a házakat lobogózzák föl. A felhívás a következő:

Felhívás.

Folyó évi augusztus hó 18-án öfelsége I. Ferenc József magyar király születésének 80 ik évfordulóját ünnepli meg osztatlan örömmel az egész magyar nemzet.

Debreczen sz. kir. város tanácsa, hogy az ünneplés külső megnyilvánulásában is városunkhoz méltó legyen, ezton kéri fel városunk hazafias lakosságát arra, hogy e hó 17-én, szerdán este fél kilenc órakor lakásaiknak ablakaikat világítsák ki s a házakat lobogózzák föl.

Debreczen, 1910. augusztus hó.

A városi tanács.

A városházán már meg is kezdték a kivilágításkoz az késő villamosvezetékek elhelyezését. A kivilágítás igen fényes lesz s a városháza 17-én este ragyogó szép képet fog nyújtani.

A tizenharmadiki hivatalos ünnepségek befejezésén a nagyerdei vendéglőben banket lesz, végül este hat órakor ugyancsak a Nagyerdőben az Egyetértés zenekara ténzenét ad.

Az ünnepségek minden fázisában részt vesz a katonaság is, amely különös gondot fordít arra, hogy a tizenhetedik takarodó minel fényesebben sikerüljön. A legénység a körmenetben nagyszámu lámpionokkal vesz részt.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága nem tart külön díszközgyűlést, hanem küldöttségileg vesz részt Debreczen város közgyűlésén, de külön hódoló feliratot intéz a királynhoz.

— Itt vagyunk! A kedves gyermek itthon van!

A szobrász egy csinos ház félemeletére mutatott, ahol két ablak erősen ki volt világítva.

— Teringettét, milyen kényelmesen lakik — mondta a festő.

Abban a pillanatban egy női árny lebombott hajjal, libegő pongyolában vonult el a megvilágított függöny mögött.

— Ez ő, ez ő! mondta susogva a vén szobrász, de a szó a torkán látszott fuladni. Egy másik árny, egy férfiarány csatlakozott a női árnyhoz s szerelmesen átölelte, a fejük közeledett egymáshoz és hirtelen minden világosság kialudt.

— És ez ő! — dünnyögte a fogai közt Sidiere, ki majd elröhögte magát.

— Ördög és pokol! — ordította tompán Andreas, amint a társa karját megragadta.

Rövid csend állott be, de már összeszedte magát a vén szobrász.

— Menjünk, — mondta lehangoltan. — Boosás meg, kedves barátom. A bemutatás máskor lesz. Nagyon sajnálom... De... tudod... Az igazat megvallva, nincs módomban ilyen elegáns nőt eltartani s így meg kellett hagynom a szabadságát... És ma este... igen, elfeledtem... Kedd van... Az öregével van, — fejezte be büszkén.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

A halottrabló rendőrkapitányt elítélték.

Két évi és két hónapi börtön.

Tegnap este kilenc órakor hozta meg a nagykikindai törvényszék Vlachovits János rendőrkapitány bűnügyében ítéletét, mely két évi és két hónapi börtönbüntetéssel súlytotta a kikindai társaságok egykori snájdíj gavallérját. Az volt a vád Vlachovits ellen, hogy Joannovics István udvari tanácsost, Dungserszky Lázár bácskai nábob vejét, aki Nagykikindán átutazóban hirtelen meghalt, kirabolta. Vlachovits hivatalos kiküldetésben került a halotthoz, akinek kézitáskájából kilopta annak értékpapírjait és azokat értékesítette.

A főtárgyalás lefolyásáról a következőket jelentik Nagykikindáról:

Tegnap reggel kilenc órakor kezdődött a bűnügy tárgyalása a nagykikindai törvényszéken.

Vlachovits tagadta a bűnösségét. En — ugymond — semmiféle értéket magamhoz nem vettem, senkit azok értékesítésével meg nem bíztam. Az utcán sélva hallottam, hogy Joannovics hirtelen meghalt. Be mentem a házba és mint rendőrkapitány érdeklődtem a dolog iránt. Az elhunytat Zsófi nevű leányától tudtam meg, hogy egy sárka börtön értékpapírokkal eltűnt. Ekkor felírtam a sorsjegyekre számait és most ezt hozzák fel ellenem bűnjelnek.

Vlachovits vallomásaival szemben terhelt volt Joannovics István ügynöknek, az elhunyt egy névrokonának vallomása, aki elmondta, hogy őt magához hívatta Vlachovits és azt kérdezte tőle, hogy hol lehetne az értékpapírokat értékesíteni. Ő vállalkozott az értékesítésre. Feljötték Budapestre és felkeresték Varga Márton pénzügynököt.

Schön Jeremiás detektívet hallgatta ki ezután a törvényszék. Azt vallotta, hogy előtte beismerte Vlachovits, hogy az értékpapírokat ő adta át értékesítés végett. Joannovics Jánosnak, de azt, hogy azokat honnan szerezte, nem akarta megmondani.

Érdekes volt ezután Schwarcz József dr. vallomása. Schwarcz azt vallotta, hogy neki Schön detektív elmondta, hogy rá akarta venni Vlachovitsot beismerő vallomástételre, állítólag abból a célból, hogy segítsen rajta. Schwarczot szembesítették a detektívvél, aki azt mondta, hogy Vlachovits önszántából tett vallomást. Schwarcz megmaradt állítása mellett.

A következő tanu Zitzmer János házmester volt, aki abban a házban volt alkalmazva, ahol Joannovics hirtelen meghalt. Mikor konstatálták Joannovics Sándor halálát, — ugymond a házmester — kezdtek kirakni a szobákat. En segítettem a butorok elrakásán és a ravatalozásnál és láttam, hogy az a börtön, amelyben az értékpapírok voltak, Vlachovits kezében volt, aki azt bevitte a házmester lakásába. Ez a táská azután még három napig nyitott állapotban nálam volt és csak azután vette magához özvegy Joannovitsné.

A vádlottat ezután a vagyoni viszonyairól hallgatták ki. A halottrablás idején ugyanis a rendőrkapitány nagyon kötekező életmódot folytatott. Vlachovits elmondta, hogy nejjének nagy földbirtoka volt, melyet röviddel Joannovics halála után eladott. A pénzt takarékpénztári betétekben helyezték el és 6 innen vette ki a pénzeket, egyrészt tartozásának letörlesztésére, másrészt szőlővásárlás céljából.

Ezután a meg nem jelent tanuk vallo-

masi jegyzőkönyvét olvasták fel, majd a perbeszédet tartották meg. Este kilenc óra volt, mikor a perbeszédet véget értek. A bíróság visszavonult tanácskozásra és egy óra múlva kihirdette az ítéletet. A nagykikindai törvényszék Vlachovits Jánost bűnösnek találta abban, hogy jogtalanul jutott hozzá Joannovics István udvari tanácsos értékpapírjaihoz és azokat értékesíteni kísérelte meg. Ezért a törvényszék Vlachovitsot 10 éves bűntetésben bűnösnek mondja ki és két évi és két havi börtönrre ítéli s a vizsgálati fogsággal a büntetésből két hónapot kitöltöttnek vesz.

Tűk védő a vádlott nevében felebbeszélt jelentett be, egyben kérte a törvényszéket, hogy mivel nem kell tartani Vlachovits szökésétől, helyezze az elítéltet szabadlábra mindaddig, míg az ítélet jogerőre nem emelkedik. A bíróság helyt adott a védő kérelmének és Vlachovitsot szabadlábra helyezte. Vlachovits jelenleg nagykikindai lakásán tartózkodik.

A debreczeni ügyvédi kamara az ügyvédjelöltek érdekeiért.

A vasárnapi nagygyűlés előkészítése.

A debreczeni ügyvédjelöltek által még a múlt hó 30 án tartott értekezlet alkalmával kiküldött bizottság buzgóan működik a folyó hó 14-re meghirdetett nagygyűlés előkészítésén. A bizottság személyhez szóló meghívóvi folkérte a kamara területén működő összes ügyvédjelölteket a nagygyűlésen való megjelenésre. Már most konstatható, hogy impozánsnak ígérkezik a nagygyűlés, a debreczeni jelöltek teljes számban részt vesznek azon és a vidékiek közül is nagyon sokan jelentettek már eddig is a gyűlésen való részvételüket.

Az intézőbizottság már teljesen elvégezte a teendőit. A napokban tisztelgett Márk Endrénél, az ügyvédi kamara elnökénél és Megyeri Pál drnál, a kamara titkárnál, akik szívesen hallgatták meg a küldöttség előterjesztéseit, az ügyvédjelöltek által elfoglalandó álláspont támogatására szolgáló érveiket. Sokban helyeselték a kifejtett irányelveket, osztották a maguk részéről is az ügyvédjelöltek aggodalmait és átlátták a tervezet folytán a jelöltekre érdemtelennül háruló súlyos sérelmeket. Minden tekintetben támogatásukat helyezték kilátásba és megígérték, hogy az összehívandó rendkívüli kamarai közgyűlésen az ügyvédjelöltek érdekeit az igazságügyminiszterhez szolgáltatandó felterjesztésben is megóvni igyekeznek.

A kiküldött bizottság Gergely Jenő ügyvédjelöltet bízta meg a memorandum készítésével, ki az általa megszövegezett memorandumot a mai napon tartott értekezleten a nagygyűlés előkészítésére kiküldött szűkebbkörű bizottság elé terjesztette, mely azt teljes egészében magáévá tette és megbízta a szövegezőt a memorandumnak a nagygyűlés elé való terjesztésével. A memorandum több ivre terjed, terjedelmesen foglalkozik az ügyvédség mai állapotával és bírálat tárgyává teszi az igazságügyi kormány tervezetét, majd pedig az ügyvédképzés hiányainak, ferdeségeinek megjavítására szolgáló helyes eszközöket terjeszti elő, végül a szerzett jogok biztosításának igazságosságát és célszerűségét motiválja.

A memorandumot az ügyvédjelöltek a kamara útján felterjesztik az igazságügyminiszterhez és megküldik a parlament igazságügyi bizottságának tagjaihoz.

Pincébe süllyedt konyha.

A Piac-utca mélységéből.

Ma reggel tíz óra tájban majdnem végetessé vált szerencsétlenség történt a Piac-utca 79. számú házban. Egy rozoga régi házba a pince boltzata beszakadt és fölötte levő konyha és előszoba mindenestől, butorostól, szakácsnéstől és mosogatólányostól együtt a pincébe zuhant és csak különbs Istenadománya, hogy többszörös haláleset nem történt.

Déliájban az a hír terjedt el, hogy az egész ház beomlott és hogy súlyos sebesülések is történtek. Óriási tömeg verődött össze a Piac-utca 79. számú ház előtt és mindenki látni akarta a nagy veszedelem színhelyét és az áldozatokat. Azonban — szerencsére — a hírek tulzottak voltak és súlyosabb sebesülés egyáltalán nem történt. De igen könnyen történhetett volna és éppen ez a körülmény teszi előttünk fontossá a dolgot és teszi szükségessé előttünk azt, hogy az illetékes hatóságot a rozoga házakkal szemben való erélyesebb ellenőrzésre hívjuk fel.

Ma nem történt haláleset, de holnap tán történhet tíz is, száz is. Debrecenben igen sok a régi, rozoga ház, melyek minden órában összedüléssel fenyegetnek. Jobb megelőzni a bajt, mint utóbb siránkozni az áldozatok fölött és megbotránkozni a felületes könnyelműség mián.

A Piac-utca 79. számú házban, melynek tulajdonosa Gaál Ferenc, belül a hosszú udvaron Darvas Ferenc az egyik lakó. A lakásban állandóan varróleányok dolgoznak és ezek vig énekétől és hangos kacagásától volt élénk ma is a lakás, mikor délelőtt, ugy tíz óra tájban, egyszerre tompa zuhanás szakította félbe a megszokott udvari idillt. Utána nagy porfelhő szállt ki a lakás egyik részéből.

Az udvaron összerördött lakók az első ijedség rémületével konstatálták, hogy a lakásban a konyha és előszoba alatt a pinceboltzat beomlott, a konyha és előszoba mindenestől a pincébe süllyedt.

Pataki Erzsébet 43 éves szakácsnő a fején súlyosabb zúzódásokat szenvedett. Rácz Ella varróleány, aki az előszobában foglaltoskodott, könnyebben megsérült, ezenkívül a karján és lábán megsérült a konyhában volt mosogatóleány is.

A takaréktűzhely lezuhanása következtében egy csomó ruhanemű tüzet fogott, azonban a házbellek gyorsan elfojtották. Az odaérkezett mentők a szakácsnő sebeit beköztették és őt magát lakásán hagyták.

A padlás menyezetének beomlását az okozta, hogy a menyezetet tartó vasgerendák alatt a téglák teljesen elporladtak, úgy, hogy az egész padozat már ugyszólván csak a levegőben lógott.

Az egész pince tele van törmelékke összekeveredett butordarabokkal. Egész nap egy rendőr vigyázott a beomlott lakás előtt, hogy a kíváncsian bámuló tömeg be ne menjen az omladékok közé.

Valószínű, hogy a hatóság erélyes vizsgálat után elrendeli az egész háznak kiürítését és az életveszélyes lakások alapos kijavítását.

Koncz József

Fest, Vegyileg Tisztít mindennemű ruhákat a legszebben és legjutányosabban.

Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10.

Fióküzletek: Battyhányi-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám (Zenede udvar.) Alapítatott 1903. Telefon szám 70.

A newyorki merénylet.

Halálán van a polgármester.

Egész Amerikát lázban tartja, az a revolvermerénylet, melyet tegnap délelőtt New-York polgármestere, Gaynor ellen követtek el, mikor a polgármester a „Kaiser Wilhelm der Grosse” nevű Llyod gőzösre szállt, hogy Európába utazzék. A merénylet, akit Jules Gallaghernek hívnak, letartóztatták. Ejjeli ő a várcs szolgálatában. Legutóbb felmentek neki, mert részeges és nem felel meg kötelességének. Gallagher ezenkívül a korrump és panamáiról híres városi párt, az ugynevezett Thaman-párt szolgálatában is állott. Az energikus kezű és becsületes polgármester üldözi ezt a pártot, éppenséggel nem lehetetlen, hogy a gyilkos idea a pártból indult ki.

A polgármester állapotáról és a merénylet újabb részleteiről a következő táviratok számolnak be:

Newyork, augusztus 10. Gaynor polgármester sebesülése nem életveszélyes. A beteg teljesen eszméletlenül és a körülmények közt elég jó hangulatban van.

Newyork, augusztus 10. A gyilkos öt lábnyi távolságtól lőtt a polgármesterre. — Egy Edvard nevű köztisztviselési felügyelő a merénylet után szénal rávetette magát a merényletre. Mialatt a földön dulazkodtak, Gallagher több lövést tett a tömegre. A kiáltón nagy pánik keletkezett.

A merénylet idősebb ember, aki a polgármestert teszi felelőssé azért, hogy éjjeli őri állásától elmozdították. A „Kaiser Wilhelm der Grosse”-gőzös a merénylet következtében 25 perccel később indult el. A merénylet alkalmával a hajón volt Chile elnöke is.

Newyork, aug. 10. Gallagher a merénylet elkövetése után áldozatát gunyos és gyalázó szavakkal illette. Amikor látta, hogy a golyó a polgármester fejébe hatolt, így kiáltott fel:

— Ez az ember, miután elvette kenyeremet, Európába akart utazni szabadságra. De én jól céloztam és megöltem ellenségemet. Örvendek, hogy a dolog ilyen jól sikerült.

Newyork, augusztus 10. Gaynor mellett állott Edwards rendőrbiztos, amatőr-boxoló, aki sok boxversenyben díjat nyert. Egy golyó karját surolta. Mikor a polgármester elterült a fedélzeten, Edwards a merényletre vetette magát és rettenetes csapást mért fejére. Gallagher orrán eleredt a vér. Földre zuhant, megint talpra ugrott, még egy csapás és a merénylet mozdulni sem tudott. Ugy feldagadt Gallagher arca, hogy mikor a rendőrségre mentek vele, a szeme sem látszott ki.

Páris, augusztus 10. A londoni hírekkel ellentétben jelenti ma egy kábeltávirat, hogy Gaynor állapota reménytelen. Az orvosok megtalálták Röntgen-sugarakkal a golyót, de eltávolítani még nem lehetett. A súlyosan sebesült polgármester mindössze egy óráig aludt s mikor fölébredt, tisztán eszméletlenül volt. Láz nem mutatkozik. — Gayorné egy percre sem mozdul el férje mellől.

London, augusztus 10. Csak az tudja megérteni, hogy miféle szenzációt keltett Newyorkban a merénylet híre, aki tudja, hogy milyen népszerű különösen az alsóbb néposztályok, a szegény munkások százai között Gaynor. Az ő neve fogalommal vált. Ő benne testesült meg az emberszeretet, a jótékonyosság, a feltétlen tisztesség. Ezren meg ezren a legnagyobb áhitattal beszélnek róla. Az ő szociálpolitikája, amelylyel Newyork munkásnépének jobb megélhetést, egészséges lakást, olcsó élelmiszereket, ingyenes iskoláztatást, az árvák megszámlálhatatlan tömegének ellátását és nevelését biztosított, amely aztán olyan népszerűvé tette, amilyen népszerűségnek az Unióban most kivülről csak Roosevelt törvend. Ha akart volna kandidálni, talán még is választották volna elnöké, de Gaynor megmaradt polgármesternek, Newyork jótétjének.

A nép ezrei állják körül a St. Mary-kórházat raphosszat. Várják a híreket Gaynorról. A szerkesztőségi paloták hirdetőoszlopain minden negyedóránban kifüggesztik a jelentést a polgármester állapotáról. Roosevelt falusi nyaralóhelyéről táviratban tudakozódott. Megbotránkozását fejezte ki, hogy ilyen jó ember sem biztos az emberi elvelemültség és megtévelyedés ellen.

Az üzleteket bezárták. Tegnap nem volt forgalom a tőzsdén. A hivatalokban megállt a munka. Egész Newyork csak Gaynorról beszél. A részvét impozáns. Tegnap délben a kórházi orvosok biztak a polgármester felgyógyulásban.

Szeresd szüleidet!

Segély a lopott pénzből.

Borcsányi Antal, a Debreczen-szálloda főpincére rájött, hogy az üzletben tartott szekrénye fiókját állandóan désmálja valaki. Hol egy csomó részpenze hiányzott, hol pedig feltűnően megfogytak az olvasatlanul elhelyezett ezüst egykoronások a fiókjából.

Végre próbát tett. A kis fatányérokba rakott pénzeket egy kis cédulára feljegyezte magának s másnap teljesen megbizonyosodva konstatale, hogy megint meglopta amaz ismeretlen jóakarója.

A gyana mindjárt az ott alkalmazásban volt Zsiga János nevű békésesabai illetőségű, rovtu csaposlegényre irányult, aki azonban eleinte konokul tagadta, mintha az ő keze kotorászott volna hivatalosan az idegen fiókban.

A rendőrség házkutatást tartott nála, feltörte a ládáját és abban több postai feladószelvényt és egy csomó pénzt talált. Ezen bűnjelek láttára a megszeppent legény beismerte, hogy ő a tolvaj. A lopásokat rendszerint úgy követte el, hogy közvetlen a főpincér fiókja mellett volt az ő fiókja is és azt egészen kihuzva, az így támadt részen átnyult a főpincér pénzes fiókjába. Beismerte azt is, hogy néhány héttel ezelőtt a gazdájának, Kovács Aladárnak a fiókjából is kilopott 60 koronát, amikor azonban megtudta, hogy a hiányra rájöttek, az ellopott pénzt az ablakon észrevétlenül bedobta.

Letartóztatása alkalmával, a mikor a rendőr a bűnügyi osztályra akarta kísélni, egyszerre hirtelen megugrott és gyors iramban eltűnt a rendőr szeméi elől. A Szent-Anna utcában a járőkelők a rendőrrel együtt üldözőbe vették és a saroknál elfogták. Erősen megláncolva szállították be a rendőrségre.

A rendőrségen újra beismerő vallomást tett és elmondta, hogy a lopott pénzek legnagyobb részét Békésesabán lakó szüleinek küldötte, amit bizonyítanak a ládájában talált postai feladó szelvények is.

A rendőrség természetesen fogva tartotta és az eljárást megindította ellene,

Anyókák imája.

*

A világ érdeklődésének középpontjában Spanyolország és a Vatikán küzdelme áll. Az az elkeseredett kulturharc, amely az élni, fejlődni akaró országot kiszabadítja a katolikus főnemesség és a pápai uralom zsarnokságából, mindenütt esodálatot kelet. Canalejas ereje és elszántsága lesz Spanyolország megmentője. Ha — és itt mozdolyni kell — Canalejas számolt azzal a veszedelmekkel, amely most a magyar szerzetesek kis vidéki zárdák és templomok oszondességéből ellene tör.

A vidék sok városából kaptunk értesítést, hogy a vasárnapi magyar prédikációk most mind Canalejas ellen dörögnek. Egyszerű anyókák hallgatják álmosan, hős, kicsi templomokban a magyar barátok ropogó sortűzét, aztán elszunyókálnak Canalejas egyre ismétlődő nevének zsongása mellett.

Be is küldtek már hozzánk egy ilyen prédikációt. A nagyváradi kapucinus-templomban mondta a vasárnap egy fiatal páter öt öregasszony s templomi koldusok előtt:

— Fájdalom, — mondotta a harcias páter — hogy az egyházelleneseknek tűzcsövája már felgyújtotta Spanyolország békéjét s Spanyolország idáig büszkesége volt az anyaszentegyháznak, mert népe mindenkoron előljárt a valóságosság és a buzgó ájtatosság dolgában. Es ime mit látunk? Talán hallottátok már, hogy Spanyolországban a szerzeteseket a kormány megakarja fosztani évszázados jogaiktól. Hába tiltakozik a gonosz terv ellen a Vatikán, hiába zudul fel az egész világ katolikus közvéleménye, a kormány tervét mindenáron megakarja valósítani. Es tudjátok-e, keresztény testvérek, hogy kik azok a szerzetesek, kik ellen a spanyol kormány most hadjáratot intéz? Ezek a szerzetesek és apácák a gyógy mintaképei az önfeláldozásnak, a szeretet és az önmegtartóztatás szellemének. Kórházakban, a hol életük veszélyeztetésével gyógyítják, vigasztalják a súlyos beteget, meglehetik őket az iskolákban, ahol a jövő nemzedék szívébe beoltják az isteni tudás ígét és ráakadhatz mindenhol, ahol az emberszeretet, a humanizmus temploma van. De nem csak most van ez így, így volt már évszázadokkal ezelőtt. A szerzetesek csodákat tettek, jótéteményeket gyakoroltak az ő népükkel. Emlékezhettek a mi vérünkre, árpáduási szent Erzsébetre, aki az első kórházat alapította magyarországon Vagy szent Jánosra, aki a betegek ezrelt csodatétellel gyógyította meg.

Ezek ellen a szerzetesek ellen akar a spanyol király hadjáratot indítani. Imádkozunk keresztény testvéreim, hogy ne sikerüljön a gonosz munka!

Az öreg anyókák lógatták fejüket a fiatal páter tüzes hangú beszédére. Bizonyára az járt az eszükben, hogy hogyan akadályozzák őket meg a spanyol kormány gonosz munkáját és tulajdonképpen hogy nem tudtak őket egyáltalában eddig arról, hogy Spanyolország is van a földön és ott most a szerzetesek ellen adja ki a király a dekretumát? Megfogadták tehát a magyar barát szavát és buzgón imádkozának.

Szánni kell Canalejas miniszterelnököt, hogy mi lesz most már vele, ha a magyar barátok is megindították ellene a harcot. Számolt-e ezzel?

Vigyázzon Canalejas miniszterelnök, a magyar szerzetesek fogják a miniszterelnöki székről ledörögni és jó öreg anyókák leimádkozni.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

A le...
netelés...
zönség...
szellem...
derült...
állítani...
amelyek...
halálmar...
nek ezt...
nagyárad...
m. rt az...
a tiz tize...
mult hét...
történt...
lehet.

A na...
red legé...
alatt tize...
dacára a...
zat, az u...
feljebb...
meg, a 4...
65 kilomé...
legégetöb...

A m...
megdöbb...
nyei. Hal...
tás mind...
a kénysz...
vánossá...
kiszivárg...
óráig tart...
katona r...
az irtózat...
keren kel...
szárnyába...
ápolásra

A bil...
sereg nev...
hadvezet...
nagy mer...
bornyu v...
kat, a l...
megszünt...

Ujab...
néven sza...
jesen elle...
eddig jap...
kedveltek...
törekvése...
életmódj...
gyobb né...
tásokhoz...
önállósá...
jesen elve...
gyobb ös...
kisebb for...
bályzat is...
nabb for...
hogy a le...
gyelmezett

A nag...
tán két...
csücsülni...
óralapít...
sejtette...
nem men...
miatt is...
akit hiva...
sel, hiva

Tizenkilenc óras mars

Nyolcvanhat baka kidőlt.

A legutóbbi pilis-csabai katonai nevelés borzalmait ismét ráterelték a közönség érdeklődését a katonai nevelés szellemére s rövid vizsgálódás után kiderült az, hogy a hadvezetőség visszaillesztani igyekszik azokat az állapotokat, amelyek tizenkét évvel ezelőtt a bileki halálmarsra vezettek. A hadvezetőségnek ezt a lázas igyekezetét legutóbb a nagyvárad ezrede katonái érezték meg, mert az utóbbi időben ott egymást érik a tíz tizenkét óras menetelések, az elmúlt hét péntekjén pedig olyan eset is történt, amelyet szó nélkül hagyni nem lehet.

A nagyvárad 4. honvédegyezred legénysége huszonnégy óra leforgása alatt tizenkilenc és fél órát menetelt és dacára annak, hogy a szolgálati szabályzat, az úgynevezett Dienst-reglement legfeljebb csak 30 kilométernyi utat enged meg, a 4. honvédegyezred legénységének 65 kilométer utat kellett megtenniük a legégetőbb hőségben.

A marsnak nem is maradtak el megdöbbentően szomorú következményei. Habár az ismert katonai titoktartás minden igyekezetével azon volt, hogy a kényszermenetelés eredményei nyilvánosságra ne jussanak, annyi mégis kiszivárgott, hogy a tizenkilenc és fél óráig tartó menetelés alatt nyolcvanhat katona részint a hőségtől, részint pedig az irtózatosságtól összeesett és szekeremmel kellett őket visszazárálni a kasszárnyába, ahol némelyikük még most is ápolásra szorul.

A bileki menetelés után a hadsereg nevelésébe új szellem költözött a hadvezetőség jóvoltából. A legénységet a nagy menetelés idején felmentették a bornyu viselése alól s a Gewaltmarschokat, a kényszermeneteléseket teljesen megszüntették.

Ujabbban azonban „Japán taktika” néven szabályokat alkottak, amelyek teljesen ellentétei voltak mindannak, amit eddig japán taktika néven ismertek és kedveltek. Az új szabályzatnak legfőbb törekvése megszigorítani a legénység életmódját és még békében is a legnagyobb nélkülözéshez és megpróbáltatásokhoz akarja hozzászoktatni őket. Az önállóságra való nevelés eszméjét teljesen elveti s ehelyett a lehető legnagyobb összpontosításra törekszik, még kisebb fontosságú ügyekben is. A szabályzat ismét meghódol a megszokottabb formák előtt, mert az a célja, hogy a legénységet ezzel is mennél fejlettebbé tegye.

HIREK

A halottrabló rendőrkapitány.

*

A nagyikindai törvényszék ítélete folytán két évig és két hónapig börtönben fogva tartott Vlachovits János kikindai rendőrkapitány. A közönség jó elre megsejtette, hogy a halottrablással vádolt ur nem menekül meg a börtöntől, más ügyek miatt is följelentést tettek Vlachovits ellen, akit hivatalos hatalommal való visszaéléssel, hivatalos pénekk szikkasztásával, a ké-

nyétől függő polgárok zsarolásával vádolták.

Es itt, e részben kérd a dolog igazán érdekes lenni. Ha Joasnovits udvari tanácsos nem halt volna meg hirtelen; vagy ha a halál nem Kikindán éri utól, — azaz, ha a rendőrkapitány nem kerül abba a helyzetbe, hogy a részvényeket ellopva, fegyverek kezére juttatja magát: — akkor ez a Vlachovits János ma is atyauristen Kikindán; akkor ma is snájdig gentleman („párbajért” már két szer büntették meg); zsarolja igen vigyan a vendéglőseket, a mészárosokat, a kereskedőket és mindeneket, akiket hatalmával terrorizálhat és senki még csak mutkani sem merne. Idővel tán ő lett volna a főkapitány.

Ezen a ponton bizony el kell gondolkozni egy kicsit. Semmi igazságtalanul és vitát általánosító gondolatot sem engedve magunkban ébredezni, csupán azt az egyet vehetjük fel: miféle vétkes könnyelműség adhat egyes ember kezébe akkora zsarnoki hatalmat, hogy egy egész város piszenni sem mer? Es ugyancsak osehül állhatott Kikindán az élet és vagyonbiztonság, amíg ez a Vlachovits uralkodott eleverek és holtak fölött.

— **A debreceni tábornok Nagyváradon.** Marenzi Ferenc gróf vezérőrnagy, a debreceni honvédegyezred dandár parancsnoka tegnap nagyváradon időzött, ahol szemlét tartott a honvédeszapatok fölött.

— **Roosevelt Kinába megy.** Párisból táviratozzák: A New-York Herald ma reggeli száma jelenti, hogy Roosevelt Tivadar a jövő év elején Kinába megy. Utazásának semmiféle politikai célja sincs, története az, hogy Rooseveltet Londonban Csaitao kínai herceg, a tanulmányi bizottság elnöke, meghívja Kinába.

— **Egyházközségi közgyűlés.** Ma reggel nyolc órakor tartotta meg a debreceni református egyházközség közgyűlést, amelyen három ügyet tárgyaltak. A közgyűlés hozzájárult a presbyterium ama határozatához, hogy a bérpalota céljaira megveszik a Hatvan utca 3. számú telket. Jövőhagyaték azután még két presbyteri végzést, amelyeknek egyike Hajdu Béla és testvéreinek átöröklési jog törlesztésére irányuló kérése, másika pedig néhai Józsa Juliánna hagyományában levő rész ingatlan eladására vonatkozott.

— **Uj királyi ügyész.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügy miniszter Hangels Károly dr. nyiregyházi kir. ügyészt a debreceni kir. ügyészséghez helyezte át.

— **Ötvenhét ezer kolera halott.** Pétervárról táviratozzák: Az orosz kormány kiküldötte Rein tanárt a kolera ellen való küzdelemre. A professzor kijelentette egy újságíróknak, hogy a kolera-járvány az idén ötvenhét ezer emberéletet követelt, tehát annyit, mint két előző évben együtt. A járvány még sohasem volt olyan vezedelmes, mint az idén. A városokból a falvakba hurcolják, a hal egyáltalán nincs segítség ellene. A parasztok beszögeznek házukat, világgá mennek és egyre tovább hurcolják a járványt.

— **Gyermekgyilkos parasztleány.** Két héttel ezelőtt történt, hogy az alsó-lendvai járásban levő ovászi községben egy anya újszülött gyermekét megölte és trágyadombban elásta. Most hasonló gyermekgyilkosság híre érkezik az alsó-lendvai járásban levő Kálócfa községből. Nagy szenzációt kellett Vörös Erzsébet ottani hajadon letartóztatása. A csinos leánynak viszonya volt egy kálócfa legénynek s ennek a viszonyának következményei lettek. A leány nagyon szegyezte a dolgot. A múlt hónapban végre megszületett a gyermek. A leány anyja, Vörös Pálné, még a születés előtt gondoskodott arról, hogy a gyermek ne maradjon életben. A gyermek röviddel a szü-

letés után tényleg meghalt. Ekkor, hogy a leány bűnénye ki ne derüljön, a harmadik családtag, Vörös Pál vállalkozott rá, hogy a kis holttestet eltünteti. De a csendőrség megtudta a dolgot és leleplezte a bűnösöket. Vörös Erzsébetet letartóztatták és bevitték az alsó-lendvai járásbírószék fogházába. Vörös Pálné és férje ellen pedig az eljárást megindították.

— **Eljegyzés.** Gósz Nándor ur eljegyezte Kaufmann Mayer ur leányát Etelkát.

— **Crippen felesége él?** Londonból táviratozzák: A „Times” azt a hihetetlenül hangzó hírt közli, hogy Dew detektívfelügyelő feleségének a newyorki állambeli Buffalóban történt kijelentése szerint a „szép Elmore” Crippen dr. meggyilkoltak hitt felesége még él. Az egész gyilkossági botrányt csak reklám-célokból rendezték az asszony szerint. Tekintve, hogy ezt a táviratot a megbízhatóságáról ismeri Times adta ki, a hihetetlenül hangzó hírt nem szabad olyan szemmel nézni, mintha valamelyik szenzációkban utazó lap közleménye volna. Nincs is kizárva, hogy Dew detektívfelügyelő, aki a Crippen-ügyben baltálta magát azzal, hogy az orvost és miss Le Nevet futni engedte, most szeretné az egész ügyet szélhámoságnak tekinteni, melyen azonban ő már régen átlátott.

— **Az Arany Bika Mulatóban** minden este zajosan ünneplik Keleti Juliskát, a legjobb magyar cabaret-művésznőt. A közönség nem tud betelni a kiváló művésznő csodás tehetséggel és lélekkel előadott cabaret-számaival. Kovács Andor ötletes verseivel, pompás előadásával kitűnően mulattatja a publikumot. Nagy hatása van a világhírű énekkwartet, The Millets Angelus énekszámának is. A gazdag műsorban 10 elsőrangú attrakció váltja fel egymást. Az előadás 9 órakor kezdődik.

— **Az Ehrlich 606. sikerrel.** Nagybecskekről jelentik: A közokórházban ötvenkét beteget oltottak be ezelőtt három héttel. Az oltások eredményeit ma vizsgálták fölül és megállapították, hogy valamennyi oltás sikerült. Ehrlich-től tegnap érkezett a közokórházhoz újabb harminc tubus szer előismerő sorok kíséretében.

— **Az áldozati báránka.** Balázs Pálné hajduszoboszlói lakos, egy ottani éjjeli mulató tulajdonosa, ma reggel bejött Debreczenbe, hogy egy kis friss portékát exportáljon üzlete számára. Előára segítségül vette Klein Lajos Farkasné debreceni asszony közreműködését, aki készséggel vállalkozott a kerítő szerepére. Egy csinos arcú fiatal facér cselédleányt szemelt ki áldozati báránkkául. A báránka — úgy látszik — állta volna az ügyet és nem igen szabadkozott ettől, hogy éppen ő legyen a legfrissebb áldozat a hajduszoboszlói nagy szerelmek oltárain. Ámde a rendőrség hoppon fogta az egész társaságot és mielőtt utra kelhetek volna, párfogásába vette mindjárt a kosaras nőt, a cselédleányt pedig tisztes foglalkozás keresésére buzdította.

— **A szegényügyi bizottság ülése.** A város szegényügyi bizottsága ma délelőtt K. Tóth Nihály dr. tanácsnok elnökelelülést tartott, amelyen többeknek segélyt utalványoztak ki.

— **Meghalt a felirónő.** Tegnap számbunkban megírtuk, hogy Izsák Margit 22 éves kávéházi felirónő, aki az „Angol királynő” szállodában volt alkalmazva, szerelmi bánatában légyvesztésre szánt mérget ivott. A kórházban nem tudtak segíteni rajta. Ma hajnalban iszonyu kínok között meghalt. Azonnal átszállították a hullázházba.

Mikor a bérkocsis részeg. Ifj. Kovács István, 10-es számú bérkocsis tegnap éjjel berugott állapotban nagy ribilliót okozott a Piac utcában. Az egész utasorostól sebességgel hajtott végig, elgázolással fenyegetve minden arra járót. A Royal szálloda előtt egy nagy földrakásnak neki vágatott és a kocsit felborult. A kocsit elé fogott szegény egyonbajszolt páriák egyike a földül kocsit alá került és ha az épületes látványosságra összeverődött kíváncsi közsönég ki nem szabadítja a megssorult lovat életveszélyes helyzetéből, rövidesen kiadta volna párját. A rendőrség a részeg kocsist elfájlította és megindította ellene az eljárást.

A szerelmes rektor. Berlinben a minap letartóztatták egyik női iskolának Boch nevű rektorát, aki leányövéndékeivel szerelmi viszonyt folytatott. Most azután az a hír jön Berlinből, hogy az ügyben még két letartóztatás történt. Vizsgálati fogság helyezésük ugyanis az intézet egyik fiatal tanítóját és Boch rektorának tizenhat esztendő fiát, akik szintén az 5 példáját követték a leányokkal szemben. Boch rektorra az is kiderült, hogy nem csak maga szerelmeskedett a fiatal leányokkal, de barátainak is közvetítette azokat.

Vörheny és kanyaró Bártfán. Eperjesről jelentik: Hosszurét bártfai járásbeli községben a kanyaró és a vörheny járványszerűleg fellépett és mintegy negyven megbetegedést jelentettek be. A szomszédos Bártfa-fürdőn, ahol a hosszurétiektől tejet és vaját vásárolnak a fürdővendégek, a fertőzött vajtól már több megbetegedés történt. A bártfai Széchenyi-szállodát, hol egy budapesti ügyvéd leánya meghalt, a hatóság kiűrtette.

A dohánykertész balesete. Szuromi Márton 28 éves dohánykertész a Kenyeres Károly tanyáján szolgált. Foglalatossága közben egy nagy gerenda fejére esett és életveszélyesen összezsuzta azt és az egyik fülét teljesen leszakította. Szuromit a kórházban ápolják.

Költözik a rendőrség. Mint ismeretes, Debrecen város tanácsa új helyiséget berelt a rendőrség részére. Az új helyiség a Szent Anna utcában a Hanke-féle házban van, ahova a belvárosi rendőrség, főkapitányság és bünyügyi osztály holnap már költözködik is.

Baleset a szoboszlói tanyákon. Hajdusoboszlón a határban cséplő Kozma Sándor gépész. Tegnap délután 4 órakor munkaközben a cséplőgépnél egyik szíjja valahogyan elkapta mindkét lábát és iszonyatosan összezsuzta. A gyorsan előhívott orvosok már csak a gyors műtét alkalmazásával látták célszerűnek és a szerencsés embernek mindkét lábát amputálták.

Megrugta a ló. Bede Istvánné 73 éves öregasszonyt ma délelőtt a Varga-utca 17. számú ház előtt egy arra vezetett ló megrugta. Az öregasszonynak az egyik karja eltört és a feje bezúzódott. Beszállították a kórházba.

Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékeztető férjem eihunyta alkalmából megnyilvánult, nekünk nagyon jól eső részvételt és a megboldogultnak végtisztességtelien való megjelenésért úgy az egyes jó barátoknak, mint társulatoknak és egyeteknek a magam és egész családom nevében köszönetemet nyilvánítom. — Debreczen, 1910 augusztus 10. özv. Komlóssy Arthurné.

Apró katonák. Erdekes leiratot intézett a honvédelmi miniszter Hajdumegye főispánjához. Honvédelmi és általános népnevelési szempontból is igen fontos kérdés a gyermekzászlóalj szervezése és éppen ennek a kérdésnek a megoldását célozza a leirat. A miniszter utasítja a főispánt, hogy ott, ahol a viszonyok megfelelőek, elő kell mozdítani a célszerű gyermekzászlóalj létesítését. Először a honvédpárancsnokságok kötelesek felvilágosításokkal szolgálni a közigazgatási tisztviselőknél. Különben a zászlóalj szervezésénél közös bizottságok fognak működni, amelyeknek tagjai a közigazgatási tisztviselők, tanfőfiak, katonák és

sportemberek soraiból kerülnek ki. — Egyelőre természetesen csak minta-egyesületeket kell alkotni és ezután szervezik a megye területén a többi zászlóaljakat. A bizottságok vezetik a gyakorlatokat, rendezik a versenyeket, amelyekhez az állam is hozzájárul különböző díjakkal.

Fogházás spárgán. Aradról jelentik: Borosbésesen Vass József gazdálkodó tegnap kihuzata fogát Vertmann Gellért borbélyllyal, aki spárgát kötött a fájós fogra és azzal huzta ki. Vass vérméregzés következtében tegnap meghalt. A boncolás kiderítette, hogy a piszkos spárgától kapott mérgezést.

A mai nap halottal. A mai nap folyamán a debreceni állami anyakönyvi hivatalban a következő halálesetet jelentették be: Tóth Elekné Kiss Emma református 40 éves, Polyk János református 15 napos, Veréb Ferenc református 11 hónapos, Raszovszky Dezsőné r. kath. 32 éves, Tóth Lajos református 53 éves, Todorán László g. k. 6 hónapos, özv. Oláh Pálné Pásztor Krisztina református 60 éves, Mészáros Istvánné Talyi Mária g. k. 46 éves, Einer Vilmos r. k. 12 hónapos, Jankovics András róm. kath. 3 éves, özv. Höflinger Nándorné Tar Zsuzsánna református 74 éves, Izsák Margit r. k. 22 éves, Galon Györgyné Bényei Mária r. k. 45 éves, Hevesi István református 13 hónapos.

Tolvaj utitárs. Karcagról táviratozzák: Nagy Kálmán gyógyszerész hétfőn Nyiregyházárról jött Karcagon át. A karcagi állomáson észrevette, hogy börtönje 20 000 korona értékű hirdetés megrendelésekkel, amelyeknek jutalékát már kifizette, eltűnt. A károsult azt hiszi, hogy egy 30—32 éves magas, szőke fiatal ember lophatta el, aki vele egy kocsiban utazott és Karcagon kiszállt.

Osztályorsjáték. Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztályorsjáték mai húzásán a következő számú sorsjegyeket húzták ki:

90000 koronát nyert: 96109.
30000 koronát nyert: 103091.
15000 koronát nyert: 76566
10000 koronát nyertek: 42865 105671.
5000 koronát nyertek: 21360 33467 61811.
2000 koronát nyert: 19942.
1000 koronát nyertek: 622 56956 68464.
500 koronát nyertek: 873 2201 2987 7349 7483 7910 8887 9245 9372 10025 10109 11663 15000 16017 18061 21068 22943 24010 26380 28151 30811 35921 36595 38630 42718 59624 51705 53967 58276 57818 62097 67723 68732 70934 92671 73764 78439 78653 79253 79425 83487 83662 83852 85833 94684 94088 95282 9838 1701272 105685 106675 107675 109016.

Mindennemű könyvkötések. Bördismunkák, reklámcikek stb. Antalfy Ferencz könyvkötészetében készítenek Piac-utca 31.

Tanuló felvétetik Thaisz Arthur könyvkötészetébe és nyomdájába Piac-utca 7.

Városunk legtekintélyesebb orvosai elismerik, hogy legjobb *sérvkötők, haskötők, hátegyenesítők, gumiharisnyák* orthopéd és betegápolási cikkek *Schön Sándor* keztyű, kötszer és orvosi műszertárában kaphatók. Debreczen Piac u. 12.

Mindennemű könyvkötéseket és diszjunktákat szépen és pontosan készít méltányos árak mellett Seres Sándor könyvkötő és diszjunkt Hatvan-u. 5. sz. (Bignóház) hátul az udvarban.

Befőzéshez dupla vastag pergament papír Thaisz Arthur papír áruházában kapható.

Villamos berendezéseket legmegbízhatóbban és jutányosan rendez be Földvári Piac-utcai ideiglenes barak. Telefon 168. sz. Tanulók felvétetnek.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Chvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. aug. 10.

Készáru 10 drágább.	
1910. októberi buza . . .	9.69—70
1911. áprilisi buza . . .	9.95—98
1910. májusi buza . . .	—
1910. októberi rozs . . .	7.54—55
1910. áprilisi rozs . . .	—
1910. májusi rozs . . .	—
1910. októberi zab . . .	7.19—20
1911. májusi tengeri . . .	5.73—74
1910. júliusi tengeri . . .	5.70—71
1910. augusztusi tengeri . . .	—
1910. augusztusi repce . . .	—

Regény-Csarnok.

Falu.

(2.) Irta: Guy de Maupassant.

— Az ilyesmit minden nap megszeretném éru!

Egy augusztusi délután könnyű fogat állt meg hirtelen a két viskó előtt s egy fiatal hölgy, aki maga hajtotta volt a lovakat, így szólt az oldalán álló urhoz:

— Nézd csak, Henri, ezt a csapat gyereket! Mily bájosak egy-egy a homokban! A férfi nem felelt, mert megsokta már az ilyféle kitöréseket, melyek fájdalmas szemrehányásténi hatottak rá.

A fiatal hölgy folytatta:
— Meg kell őket csókolnom! Oh, de szeretnék én is egyet! Például ezt a legkisebbet.

S kiugorva a kocsiból, csafutott a gyermekekhez s a legkisebbek közül egyet a Tuvachééét, karjába kapva, szenvedélyesen megcsókolta piszkos arcát, poros, szőke haját s öklöcskét, melylyel a neki terhes gyengédség ellen kapálózott.

Azután megint felszállt a kocsiba és gyorsan elhajtott. De a következő héten megint eljött, maga is leült a földre a gyermekek közé, karjába kapta a kicsiny fiúkat, teletömte kaláccsal, majd cukrot osztogatott szét a többi közt s játszadozott velük, mint egy utcagyermek, miközben a férje türelmesen várakozott a könnyű kocsiban.

Azután újra eljött, megismerkedett a szülőkkel, végre megjelent mindennap nyálankossággal és sou darabokkal tele zsabakkal.

A neve Henri d'Hubiéresné asszony volt. Mikor megint egyszer vágatva megérkezett, a férje vele együtt kiszállt a kocsiból s anélkül, hogy megállt volna a gyermekcsapatnál, mely immár jól ismerte őket, beléptek a parasztesalád lakásába.

A házastársak éppen fát hasogattak a főzéshez; meglepetve abba házták munkájukat, megkínálták a jövevényeket székekkel és várni látszottak a bekövetkezendőket. Ekkor a fiatal hölgy, kissé bizonytalan és remegő hangon így kezdte:

— Derék emberek... azért jöttem, hogy megkérdezzem... én nagyon szeretném... szeretném magammal vinni... az önök kis fiát...

A falusiak meghökkenve és értelmetlenül rábámultak és mit sem szóltak.

A hölgy mély lélegzetet vett és folytatta:
— Nekünk nincs gyermekünk, mi csak egyedül vagyunk, a férjem és én... mi magunkhoz vennők a kicsikét... beleegyeznek?

A parasztesasszony agyában derengeni kezdett. Ezt kérdezte:

— Meguk Karcikát akarják? Oh nem, azt már nem adjuk oda!

Most d'Hubiéres ur próbált közbenjárni:

— A feleségem nem fejezte ki magát helyesen. Mi gyermekünké akarjuk fogadni, de azért önöket is meglátogathatja. Ha fejlődik és életben marad, amit felteszek, ő lesz az örökösünk.

(Folytatjuk.)

Új női divatszalon Debreczenben.

Az intelligens hölgyek figyelmébe ajánlom **Dégenfeld tér 4. szám** alatt ujonnan berendezett

női divat-szalonomat,

ahol mindenkor a legújabb francia- és angol divat szerinti női ruhák és toillettek a legdisztigváltabb ízlésnek megfelelően készülnek.

Szíves megrendeléseket kér, tisztelettel

Csengeri Julia.

Elsőrendű agyagból készült

vályog

bármilyen nagy mennyiségben kapható **Külső-vásártér 10. és Lindenfeld J. Jenő** fűszer kereskedőnél is megrendelhető.

Megbízható, ügyes, élénk fiatal ember

előkelő állást nyerhet.

Azonnali belépés.

➤ Eddigi működés igazolandó. ◀

Czím a kiadóban.

Fazekas Imre

Villanyvilágítási és erőátviteli vállalata

Debreczen, Piacz-u. 77.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

Haszonbérleti árverés.

A debreceni református Kollégium folyó évi augusztus 23-án délután 3 órakor a háznagyi hivatalban megtartandó árverésen az 1910. évi október 1-től számított hat évre a háznagyi hivatalban megtekinthető részletes feltételek alapján haszonbérbe adja 16 hold 1357 négyszögöl területű ujosztású földjét 800 kor. 60 hold 1108 négyszögöl területű ujosztású földjét 2900 kor. 12 hold 1085 négyszögöl ondódi földjét 650 kor. Kiselepi 24 hold 607 négyszögöl földjét 1100 kor. 11 hold 1312 négyszögöl ujosztású föld 120 korona és 1 hold 1306 négyszögöl ujosztású föld 100 korona kikiáltási arban.

Árverés kezdetén a kikiáltási ár 10%-tőlja készpénzben a háznagyi hivatalban bánatpénz gyanánt beszolgáltatandó.

Debreczen, 1910. augusztus 9-én.

Kollégiumi háznagyi hivatal.

A „Gyöngyvirág Crème“

AZ arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, lehorré és üdévő teszi az arcbőrt!** Sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Egy igen csinos

kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó

légszesz motor

4 lóerőre, rezerva hengerrel és dugattyuval

igen olcsón eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Agyag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi géposzerép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30-1'40 kg. addig a géposzerép 17 1/2 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30-1'35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43-45 drb. sulya 55-63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserép 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. sulyu lesz addig a géposzerép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4 %, 1/2 %, 3/4 és 1 % nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakeskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyártmányaink gyárvezetőségünkönél is vagy a helybeli tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi agyagipar tulajdonosnál, Szécheny utoza 23.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Uraim! Ki lenne barátja egy intelligens özvegy asszonynak, az írjon „Csakis előkelő” je igére e lap kiadóhivatlatába.

Betöltendő.

Elárúsitónó azonnal felvétetik. Czin a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Blatner József úveg üzleébe Csapó-u. 1.

Varró és tanuló lányok azonnal felvétetnek Dégenfeld tér 4 I. emelet.

Házmasternek gyermeten házaspár felvétetik Iskola-utca 8.

Adás-vétel.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, fuó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva cly olcsón lesz eladva, hogy mindkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon

Egy jó forgalmu fűszer és liszt üzlet kedvezményes feltételek mellett eladó, 170 korona napi forgalm, a mi egy családnak biztos megélhetést nyújt. 25 percz villanyossal Budapestről, közvetlen megálló hely. Üzönkök kizárva. Bővebb felvilágosítást csakis komoly vevőknek ad szivességből Sax Alajos VIII. József-utca 70. Budapest.

28 krajczárért fejelt férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Eladó ház József kir. hercege-utczába. Czin e lap kiadóhivatalnál.

Két jó karban levő vaságy sodrony betéttel olcsón eladó. Roth József kir. hercege-utca 52.

Lakás.

Modern 5 szobás lakás, Piaczi sarokházban november 1-ére kiadó. Bővebb megtudható Dr. Brunnernél Szent-anna-u. 1. sz. a.

Udvari szoba csinosan buörözva, azonnal kiadó Iskola-utca 8.

Iroda helyiséget keresünk. 5-6 szobás lakást a Piac-utcan, vagy annak közvetlen köze lében, lehetőleg november 1-iki átvételre. Ajarlatok a „Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság”-hoz (Piac-utca 49) nyújtandók be.

Különféle.

Welsz Ferenoz épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Kézi minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Ingbluzok, kötények, fehérneműek varását és gomluk varrást elvállalok, házhoz is elmegyek. Czin a kiadóba.

Egy jókarban levő, finomabb (nickelzett) copirprés megvételre kerestetik. Czin a kiadóban.

4 nyilas onódi föld a Fái dűlőben szabadkézből eladó és azonnal birtokba vehető. Czin megtudható a kiadóhivatalban.

Egy korcsma igen jó helyen, kitűnő forgalommal, biztos megélhetés, házzal együtt eladó. Ungár Ignác, Nagyiván (Heves-megye.)

Fűszer üzlet berendezés teljesen felszerelve jutályos árban eladó Arany János-u. 15.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner** „Lillom-crémjét” használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható **Arany-Angyal** gyógyszerár Debreczen, Piac- és Szent-Anna-utca sarok.

Kéretik, hogy debreczeni illetőségű illetőségű illetve lakos **Vida Emil** joghallgató

mostani czimét

3 koronáig terjedhető költség megtérítése ellenében tudassák.

Szives átiratok intézendők: „D. B. 85354.” an die Annoncen-Exped. M. Dukas Nachf. Wien VI.

Megnyilt

a „KORONA” gőzkenyér-gyár.

Tessék mindenütt

„KORONA” kenyeret kérni.

Megrendelhető

A gyár irodájában Telefon sz. 825. Fried és Löwenheim Piac-u. 72. Városi raktár Sas-utca Telefon sz. 845. és Hatvan-u. 16. Dr. Hutter ház. és minden fűszer és vegyes kereskedésben.

Legolcsóbb kölcsönök bekebezés mellett vagy anélkül

Központi Bank mint Szövetkezet

(Piacz u. 65. Czégely-ház) debreczeni pénzüzetnél.

Bekebelezéses kölcsönöknél minden 1000 korona tőke után hetenként 2 korona törlesztendő.

Váltó és folyószámla kölcsönök azonnali kiűzetés mellett. 10 év alatti fizetendő tisztviselő kölcsönök kezesek nélkül is. Olcsó törlesztéses és építkezési kölcsönök. Iparos kölcsönök nyers anyagra és készárukra előlegkőpen.

A közönség előnyére a Központi Bank mint Szövetkezet 1910. évi július 1-én

új, 4 és fél évre terjedő évtársulatot alakított,

melynek folytán az év második felében igényelt kölcsönöknél nem kell hat, nyolcz hónapra visszamenőleg a heti fizetéseket és késedelmi kamatokat levonni, s ez a felekre lényeges kamatmegtakarítást jelent.

Mindeféle felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál a

Központi Bank mint Szövetkezet Piacz-u. 65. (Czégely-ház.)

IGAZGATÓSÁG: SZÁVAY GYULA, elnök.

ÜGYVEZETŐ-INTÉZŐSÉG:

Kerekes Géza, Klein Ignác, Vecseházy Leitner Gyula, dr. Szikszói Szabó László.

Bleyer Mór, Hoffmann Sándor, Publíg Ernő, Debreczeni Jenő, Körner Adolf, Paskás Károly, dr. Galánfy János, Lichtblau Albert, Sinka Sándor.

JOGTANÁCSOS:

dr. Keresztési Kiss József.

Uri lakás kiadó.

Miklós-utca 22. szám alatt egy modern

utczai uri lakás

mely áll 2 utczai, 3 udvari szoba és hozzátartozókból, fel van szerelve igen szép gázluszterekkel 1910. november 1-től kezdve

kiadó.

Ertekezhetni ugyanott a fűszerüzletben.